

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE

z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w ocy.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00

z odnośzeniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr. w tab.
licie (przed kroniką) 40 gr. — tekstem 15
gr. za milimetr jednosłowny drobne od
wyrz. 10 gr. posady i prace poszukiwane
po 5 gr. za wyrz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH „Ekonomja”. — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15.
Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

Pismo Pana Prezydenta do marsz. Daszyńskiego

WARSZAWA, 4.XI. (tel. wł.). Dziś o godz. 11 przed południem adjutant Pana Prezydenta rotmistrz Calewski doręczył marszałkowi Sejmu p. Daszyńskiemu następujące pismo:

Warszawa dn. 31 listopada 1929 r.

Panie Marszałku Sejmu.

Ponieważ przypomniałem sobie że w rozmowie, którą miałem z p. marszałkiem o godz. 12 nie dałem formalnej odpowiedzi na list pański doręczony mi tegoż dnia o godz. 11 przed południem przeto zawiadamiam p. marszałka, że oświadczenie pana zawarte w wymienionym liście, że pan na konferencję nie przyjdzie o ile miałby w niej uczestniczyć. Marszałek Piłsudski, muszę uważać jako oświadczenie ze strony pańskiej chęci wyjaśnienia zajęć z dn. 31 października br. w ten sposób w jaki ma to w liście z dnia 31.X br. proponowałem.

List Pana Prezydenta z dnia 3 b. m. jest ostatecznym zakończeniem sprawy i stwierdzeniem.

Sejm zbierze się dziś w południe

WARSZAWA, 4.XI. (tel. wł.). W godzinach po południowych na posiedzenie Sejmu, które marszałek Sejmu p. Daszyński obojędnie się we wtorek dnia 5 listopada o godz. 12 w południe, polecił kancelarii sejmowej wy-

Posiedzenie Komisji Konstytucyjnej

WARSZAWA, 4.XI. (tel. wł.). Posiedzenie Sejmowej Komisji Konstytucyjnej zostało wyznaczone na czwartek 7 listopada o godz. 9 rano. Przedmiotem o-

Uchwała Klubów opozycji

WARSZAWA, 4.XI. (tel. wł.). Pod przewodnictwem marszałka Sejmu p. Daszyńskiego odbyło się dziś zebranie przewodniczących Klubów, w którym marsz. Daszyński zdał sprawę z przebiegu dalszych zdarzeń od ostatniego zebrania przewodniczących klubów odbytego dnia 31 października br.

Po wysłuchaniu sprawozdania na wniosek prezesa Klubu Wy-

Marszałek Szymański u Pana Prezydenta

WARSZAWA 4.11 (tel. wł.). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś o godz. 12-tej na

niem, że wobec uchylecia się marszałka Sejmu od wyjaśnienia w powyższej sprawie na drodze proponowanej przez Pana Prezydenta, P. Prezydent uważa sprawę za wyczerpaną. — Fakt, że marszałek Daszyński wystąpił z nowym listem do Pana Prezydenta i natychmiast opublikował go w prasie jest oryginalnym ujmowaniem kwestii oficjalnego stosunku do sprawy zajścia jakie miało miejsce w Sejmie w czwartek 31 października b. r. P. Daszyński wspomina, kiedy może działać oficjalnie jako marszałek Sejmu na podstawie uchwał Sejmowych, a kiedy może ogłaszać mniej lub więcej trafne swoje osobiste poglądy.

Jak slychać list p. marszałka Sejmu pozostanie bez odpowiedzi.

Ostatnie pismo marszałka Daszyńskiego jest jeszcze godnym objawem zdenerwowania równie wielkiego jak zdenerwowanie jakie go ogarnęło w czwartek przed otwarciem Sejmu.

brad będą wnioski, dotyczące rewizji ustawy konstytucyjnej zgłoszonej przez Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem i stronnictwa lewicowe.

zwolenie p. Roga uchwalono jednomyślnie rezolucję treści następującej:
Zebrań przedstawicieli Klubów solidaryzują się całkowicie z p. marszałkiem Sejmu z jego zarządzeniami i oświadczeniami.
Dodać należy, że Klub BBWR, PPS d. fr. Rewolucyjna i NPR lewica w zebraniu udziału nie wzięły.

godzinnej audjencji marszałka Senatu prof. Szymańskiego.

Czytajcie „Życie Nowogródzkie”

Warszawa najważniejszym ośrodkiem politycznym

LONDYN 4.XI Dziś na posiedzeniu popołudniowym Irby Gmin wniesione zostało pod adresem ministra Hendersona zapowiadanie, czy podniesienie postawstwa angielskiego w Warszawie do rzędu ambasady spowoduje znaczne podniesienie się wydatków. W odpowiedzi zabrał głos min. Henderson i oświadczył, że wzrost wydatków związanych z podniesieniem postawstwa do rzędu ambasady wyniesie się rocznie 500 tysięcy szterlingów. Co do motywów Henderson oświadczył, że Polska jest jednym z największych

państw Europy tak co obszar, jak i co do ludności, Warszawa zaś stolica Polski jest dzisiaj jednym z najważniejszych ośrodków politycznych oraz, że inne mocarstwa, jak Francja i Włochy podniosły swe poselstwa do godności ambasad. Motywy te były dla rządu przekonujące. Na skierowane do Hendersona przez posła z Szabour Partii Wedgwoada zapytanie czy wyplynie to na stanowisko rządu polskiego wobec mniejszości narodowych, Henderson nie udzielił odpowiedzi.

Tryumf Petkiewicza w Sztokholmie

SZTOKHOLM, 4.11. W niedzielę, dn. 3 b. m. odbył się drugi start Petkiewicza, tym razem w biegu na 3 km. przy bardzo silnej konkurencji mistrza na 5 km. Lindgreena i mistrza 10 km. Magnussena. Miał również startować Wide, rywal Nurmi'ego, lecz w ostatniej chwili bojąc się porażki, zrezygnował z udziału w biegu.

Bieg odbył się przy 2 stopniach ciepła i silnym wietrze. Widzów zebralo się 25 tysięcy, a zatem stadion sztokholmski był niemal do ostatniego miejsca wyprzedany.

Przebieg biegu wykazał zde-

cydowaną przewagę naszego zawodnika nad rywalami. Petkiewicz prowadził cały czas ze startu aż do mety i nie dał sobie, ani na chwilę odebrać prowadzenia, choć szwed Magnusson atakował go kilkakrotnie bardzo ostro.

Czas Petkiewicza 8:53.4. Drugi był Magnussen 8:57, a trzeci słynny Lindgreen 9:08. Wynik Petkiewicza był bardzo gorąco przyjęty przez wielotysięczną publiczność, która nie szczędziła owacji Polakowi, który stał się w Szwecji niezwykle popularny. Nasz mistrz wraca w środę do Warszawy.

Półgodzinny hymn dzwonów we Włoszech

w 11-tą rocznicę zwycięstwa

RZYM 4.11 We wszystkich miastach i wioskach Italii odbyły się dziś imponujące uroczystości, związane z 11 obchodem rocznicy zwycięstwa.

W Rzymie ks. Udine, jako przedstawiciel króla, złożył wieńiec na grobie Nieznanego Żołnierza i wraz z Mussolinim złożył hołd na grobie gen. Diaza.

O tej porze w całym Włoszech przez pół godziny dzwoniły dzwony.

W południe odbył się kongres inwalidów wielkiej wojny z udziałem Mussoliniego, który wygłosił wielką mowę, zaznaczając, iż za wiele mówi o pokonaniu światowemu, gdy rozbrojeni nie postępują naprzód.

Tragiczna ucieczka więźniów z sowieckich więzień

HELSINGFORS 4. XI. „Elta” donosi, że w ostatnich czasach zaczęli przybywać do Finlandji jacyś nieznanymi osobnicy. Są to więźniowie uciekinierzy z sowieckich więzień „Solawki”. Ostatnio przybyło 13 mężczyzn i jedna kobieta, którzy uciekli z więzienia 3 tygodnie temu po zabiciu strażników. Zbiegowie ci po ucieczce przedzierali się

po przez bezludne tajgi bez żywności i bez kompasu w reżaku; opowiadają oni o nieprawdopodobnym okrucieństwie władz sowieckich i o tragicznej śmierci 150 więźniów w więzieniu „Solowki” w lutym r. b. Więźniowie ci przed śmiercią ponosili okropne tortury i nieczarnie.

Demonstracje komunistów przed poselstwem węgierskim w Berlinie

BERLIN 3.XI Wczoraj o godz. 8.30 wieczorem obrzucili komuniści kamieniami gnach poselstwa węgierskiego w Berlinie na znak protestu przeciwko rzekomemu dręczeniu więźniów politycznych, którzy jak wiadomo rozpaczyli głodówką. Policja rozpedziła natychmiast demonstrantów i dokonała szeregu aresztowań.

Żon profesora Baudouin de Courtenay po 60 latach pracy naukowej

WARSZAWA, 4.XI. W niedzielę o godz. 4 pp., w mieszkaniu własnym przy ul. Smolnej 26 zmarł słynny językoznawca polski, profesor Uniwersytetu Warszawskiego dr. Jan Ignacy Niciesław Baudouin de Courtenay.

Zmarły urodził się w r. 1845 w Radzyminie, kształcił się w Szkole Głównej w Warszawie i studiował w Pradze, Jenie i Berlinie.

Po szeregu lat pracy naukowej na uniwersytetach: w Kazaniu i Dorpacie, znakomity uczyony przeniósł się do Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, a po odzyskaniu niepodległości otrzymał katedrę językoznawstwa na Uniwersytecie warszawskim. Obok wykładów w Uniwersytecie brał czynny udział w pracach Wolnej Wszechnicy. Jako szermierz myśli niezależnej, tolerencji i sprawiedliwości w życiu narodowym i jednostek prof. Boudeuin de Courtenay, znany był i ceniony szeroko zagranicą, biorąc udział w szeregu międzynarodowych organizacji i zjazdów.

W r. 1923 mniejszości narodowe w drugim Sejmie Rzeczypospolitej wysunęły go jako kandydata na stanowisko Prezydenta.

Afera braci Skłarków

BERLIN 4.11 Afera braci Skłarków, którzy narazili magistrat berliński na olbrzymie straty zatacza coraz szersze kręgi. Okazuje się, że w aferę jest wiele znanych osobistości ze sfery wyższych urzędników magistratu.

Władze wykryły w bankach szereg tajnych rachunków bieżących należących do tych urzędników. Na rachunku Deguerza znalaziono 2500 marek, którą to kwotę Deguer o miesiąc otrzymywał od braci Skłarków. Znacznie większe sumy znalaziono na rachunkach innych osób zamieszanych w aferę Skłarków.

O naprawę systemu ściągania podatków

System ściągania podatków spotyka się z ciąglemi narzekaniami i skargami o jedynkę zreformowanie systemu podatkowego jest rzeczą pierwszorzędną wagi żywo obchodząca jak urzędy podatkowe tak również Powiatowe Związki Komunalne i Gminy.

Nie chodzi tu zasadniczo o wysokość opodatkowania jednostek dochodowych, bynajmniej ciężar podatkowy w Polsce daje się wytrzymać, lecz plagą jest rozmnażanie się z roku na rok nakazów platniczych o różnych wymiarach, kolorach skutkach i t. p.

Tak naprzykład platnik prawie co miesiąc otrzymuje nakazy platnicze na najrozmaitsze podatki, dodatki, podateczki, opłaty, świadczenia i t. p. Rozpoczynając od m-ca lutego, a kończąc grudniem, nie przestają sygnalizować się jak z roga obfite opatrzone najrozmaitszymi terminami nakazy, podatek gruntowy z dodatkami komunalnym, 10% inwestycyjny 50% do xaty gruntowego, opłata drogowa Pow. Zw. Kom., gminny wyrównawczy 50% komunalny, składka ogniowa, na świadczenia szarwarkowe, na pocztę konną i niewiadomo czy na tem będzie koniec. Platnik nie otrzymując specjalnie dla tego buhaltera w swej głowie nie może tego przetrwać, zdaje się na los opatrności i czeka wójta sekwestratora lub innej urzędowej osoby by ci mu pomogli w matni nakazowej rozgrzebić się lecz naturalnie placąc z tej przyczyny odsetki za zwłokę a często kosztą egzekucyjnie.

Tak stan rzeczy nie jest korzystnym ani dla władz wymiarowych ani też dla samego platnika ponieważ władze wymiarowe cierpią kryzys finansowy w swych kasach z powodu małych wpływów gotówką na termin platnik zaś, mając dostępny kredyt z oprocentowaniem 12 proc. płaci 24 w stosunku rocznym, a po drugie, że platnicy w żadnym wypadku nie mogą prowadzić nawet najprymitywniejszej rachunkowości gospodarczej ponieważ nigdy nie są pewni że jutro nie otrzymają znowu jakiegoś nakazu, który ich zdolności platnicze pokieraszuje i z racji tego nigdy nie mogą przygotować odpowiednich kwot które coprawda w rolnika goszczą najwięcej parę razy do roku Otóż, to jest kardynał przyczyna rosnących z roku na rok zaległości podatkowych, których żadne władze nie potrafią powymiatać w przeciągu kilku lat. aaden wójt nie może w normalnym toku swego urzędowania nawet przy pomocy członków Zarządu wykonać 300.000 pozycji (10 podatków przez 3.000 platników. Nie może w tym wypadku naleganie przełeczonych władz ani karanie za opieszłość jak również najszersze chęci gmin.

Po podpisaniu umów kolejowych

W dniu 1 b. m. powrócił z Polski do Rumunii między Kutabukaresztu wicedyrektor departamentu eksploatacyjnego w Min. Komunikacji, p. Franciszek Moskwa, gdzie ostatecznie podpisał trzy międzyrządowe umowy kolejowe między Polską a Rumunią. Jedna umowa ugodna o ruchu kolejowym polsko-rumuńskim, druga o uprzywilejowanym transzycie z Polski do Rumunii, między Zeleszczykami i Jesionowem Polnym i trzecia o uprzywilejowanym transzycie z

Z działalności Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

W dniu 3 XI w Skalacie odbył się zjazd delegatów, na który przyżyło 240 reprezentantów poszczególnych gmin i miasteczek. Po zagajeniu zjazdu przez p. Wisieckiego zabrał głos p. B.B.W.R. p. Ksawery Jaruzelski, który scharakteryzował dorobek rządów pomajowych, sytuację polityczną i gospodarczą oraz wskazał drogi, które winni iść rolnicy, aby podnieść kulturę rolną i przyczynić się do wzmożenia dobrobytu na wsi w zgodzie z ogólnymi interesami państwa. Delegat rady naczelnej B.B.W.R. ze Lwowa p. Dominik Exner, wygłosił referat p.t. „Obowiązki wytworzone pomajowego w dzisiejszej sytuacji politycznej”, poczem odbyła się ożywiona dyskusja. Ku końcowi zjazdu przeprowadzono wybory do nowego zarządu okręgowego B.B.W.R. na pow. skalacki. Prezesem zarządu został p. Grekiewicz.

We wsi Nowosiółka (pow. Skalacki), z okazji przybycia powstała Jaruzelskiego, oraz p. Exnera, odbyło się zebranie, na które ściągano niemal całą ludność miejscową, zarówno polską jak i rusińską. Pos. Jaruzelski wygłosił przemówienie na temat konieczności dania państwu polskiemu nowych praw ustrojowych, zaś p. Exner o stanowisku Polski na terenie między narodowym i o konieczności odnowienia współpracy polaków i rusinów na terenach kresowych Rzeczypospolitej. Po referatach zabierali głos miejscowi gospodarze, manifestując na cześć zgody polsko-ruskiej i przyrzekając przez przepadkę że wsi agitatores opozycyjnych, którzy sięją tylko w Państwie niezgodę.

We wsi Ostapia (pow. Skalackiego), ciż sami przedstawiciele B. B. W. R., wygłosili na zebraniu włościańskim referaty na temat organizacji rolnictwa, oraz na temat obowiązków jakie spadają na naszych obywateli kresowych. Pos. Jaruzelski, p. Exner doznali oświeceniowego przyjęcia, przyczem złożono im serdeczne podziękowanie za opiekę, jaką B. B. W. R. o tacza wiesz, przez skuteczną pomoc w najżywniejszych dla włościan sprawach. (budowa ślepioklasowej szkoły, rozbudowa kółka rolniczego, mieczar-

Walne zgromadzenie przedstawicieli handlowych

W dniu 2 bm. odbyło się w Warszawie walne zgromadzenie członków Rady Federacji Zrzeszeń Przedstawicieli Handlowych. Trzecią obrad były sprawy organizacyjne oraz zagadnienia podatkowe i t. p. Najżywniejszą dyskusję wywołała kwestia podatkowa, na temat której dłuższy referat wygłosił p. sedzia Friede-

Obrazy P. S. L. Piasta w Krakowie

W dniu 10 b. m. odbędzie się w Krakowie nadzwyczajny zjazd okręgowy P. S. L. Piasta. Podczas zjazdu referat polityczny i gospodarczy wygłosi pos. Wincenty Witos.

176.750. zł. na szpital w Łucku

Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem skarbu zatwierdziło statut o poborze w roku budżetowym 1929/30 na rzecz Łuckiego powiatowego związku komunalnego podatku inwencyjnego w kwocie 176.750 zł. na pokrycie kosztów budowy szpitala w Łucku.

O tekę ministra spraw zagranicznych

BERLIN 4.11 Kanderz Muller zaprosił przywódców stronnictw rządowych na środę celem omówienia obsadzenia teki ministra spraw zagranicznych przez Curtiusa i teki ministra gospodarki, do której kandyduje poseł Albrecht.

Ulepszenia nawigacyjne w porcie gdyńskim

W końcu października r. b. przed głównym wejściem do portu gdyńskiego w odległości 13 mil morskiej na wschód od głowicy falochronu głównego na głębokości 12 metrów została ustawiona świetlna pława bieżąca, która służyć będzie jako punkt orientacyjny dla statków wchodzących i wychodzących z portu gdyńskiego. Pława, poza świstem syreay, zapalać się będzie automatycznie w różnych odstępach czasu: jedna sekunda światła i trzy sekundy przerwy.

Katastrofa pociągu

ZAGRZEB 4 XI Ekspres Konstantynopol—Paryż wpadł na dworc w Reichemburgu na pogodni, powodując katastrofę. Maszyniści obu pociągów zostali zabici, kilku pasażerów odniosło ciężkie obrażenia.

Bankrut rosyjskiego tow. filmowego

BERLIN 4 XI Dzienniki donoszą, że w związku z bankrutem niemiecko-rosyjskiego towarzystwa filmowego „De Rusas”, zostali aresztowani dwaj urzędnicy rosyjscy tegoż towarzystwa; podejrzani o strwonienie wielkich sum pieniężnych. Dwaj zaś kierownicy działu Importowego zostali usunięci z powodu przekroczenia przepisów statutu towarzystwa.

Zgubiona karta

W dniu 1 b. m. zgubiono kartę rejestracyjną wydaną przez Urząd Gminy Bielnikonia na imię Józefa Pilińskiego rocznik 1909 zam. we wsi Towiężnianach gminy Werenów pow. Lidzki. Unieważnia się. 1553-3.

OGRODNIK SPECJALISTA

zakłada i urządza ogrody, posiada krzewy: maliny, porzeczki, róże, ma większą ilość kwiatów zimotrwałych i doniczkowych. Nowogródek, ul. 3-go Maja 28 L. KACZMARSKI 1530-4.

Do sprzedania niedrogo

plac o powierzchni ponad 3060 m² położony w Stołpcach w pobliżu dworca Kolejowego Informacje W. Engmann Stołpce, ul. Przedmieście Nr. 3

Co słychać nowego?

Dzisiaj: Zacharjasza. Jutro: Leonarda.

Biuletyn stacji meteorologicznej w Nowogródku z dnia 4 XI 1929 r.

Godz. 6.17. Ciśnienie powietrza 764 kierunek wiatru południowy, szybkość 4 m. na sek. Niebo w. i. zachmurzone. Temperatura powietrza +3.6. Godzina 12.17 Ciśnienie powietrza 763, kierunek wiatru poł.-zach., szybkość 6 metry na sek. Niebo w. 10 zachmurzone. Temperatura powietrza +4.4. Godzina 20.17. Ciśnienie powietrza 767, kierunek wiatru zachodni, szybkość 6 metry na sek. Niebo w. 10 zachmurzone. Temperatura powietrza +3.4.

Bal jakich nie było

Kto naprawdę szczerze i z całym zapałem potrafi się bać przekonał się w niedziele, gdy sale Ogniska zapelnily się wesołym szczebiotem „milusińskich”.

Wyjazd p. Wojewody

P. Wojewoda Beckowicz wyjeżdża dziś do Stołpców, gdzie weźmie udział w konferencji starostów powiatów pogranicznych.

Powrót p. Vice-wojewody

Dzisiaj powraca z Warszawy p. wicewojewoda Godlewski, który bawił tam w sprawach służbowych.

Odnowienie Fary

Praca nad odnowieniem Fary trwa w dalszym ciągu dzięki zapobiegliwości k. s. dziekana. Więckiewicza, który osobiście dogadają robotę. Ale roboty stopują wolno, bo brak funduszy nie pozwala na ich przyśpieszenie. Stara historyczna świątynia kryjąca wiele pamiątek o oryginalnej architekturze wymaga jeszcze wiele wkładu.

Za obrazę Głowy Państwa

Sąd Okręgowy w Nowogródku na sesji w Baranowiczach skazał na karę 1 roku więzienia i 1000 zł. grzywny mieszkańca miasta Wilna Ludwika Gaworka w lutym roku b. w Baranowiczach dopuścił się znieważenia publicznie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polski.

Za kradzież

Sąd Okręgowy w Nowogródku skazał m-ców m. Baranowicz Józefa Golca i Marcina Bojanczuka na karę 1 roku i 6 miesięcy więzienia każdego, którzy w r. b. skradli w nocy ze sklepu Michała Cichona w Baranowiczach wódkę i wyroby tytoniowe na sumę około 800 złotych.

Kino „NIRWANA” w Lidzie

Dzisiaj i dni następnym „TEMPO! TEMPO!” Wielki przebrój salonowo-sensacyjny. W roli głównej LUCIANO ALBERTINI. Ogłoszenie niniejsze po przedstawieniu w kasie daje prawo otrzymania 33 proc. zniżki na biletynie.

Kino „EDISON” w Lidzie

Wkrótce ukaze się na naszym ekranie wspaniały polski film „Z dnia na dzień” Dramat trzech serc osnuty na tle wojny polsko-rosyjskiej.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Awantury studenckie w Wiedniu

WIEDEN 4 XI Na politechnice Niemiec, wszczęto awantury w czasie której doszło do bójki. Kilu studentów obsadziło wejście z ul. wesoła 60 osób nie słuchających policjantów i w czasie gdy auli napelniali się studentami wzniesli bariery okryte przez z Yzdym i swajalski-ciołowe i przeprowadziła kontroby, omawiającego traktaty pokojowe i nie wygodne stanowiłoby wobec tych pewnej części marji zostały aresztowane.

Depesze holdownicze nowogródzkiej Izby Rzemieślniczej

Jak już wczoraj donosiliśmy do Pana Prezydenta, Mar-Przedzium nowogródzkiej Izby Rzemieślniczej z okazji otwarcia Kwiatkowskiego. Treść tych depesz wysłało depesze holdowni-

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki

Warszawa Zamek. W dniu otwarcia Izby Rzemieślniczej w Nowogródku zebrani na plenarnym posiedzeniu i chwale Najjaśniejszej Rzeczypospolitej w myśl szczytnych przesłaja Ci Panie Prezydencie hasel reprezentowanych przez imieniem całego rzemiosła Nowogródzkiego wyraził wyrazy szczerze i holdu

Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski

Warszawa Belweder. W dniu otwarcia Izby Rzemieślniczej w Nowogródku zebrani na pierwszym organizacyjnym plenarnym posiedzeniu członkowie Izby posylaja Ci Panie Marszałku imieniem całego rzemiosła Nowogródzkiego wy-

Pan Minister Przemysłu i Handlu inż. Eugenjusz Kwiatkowski

Warszawa Elektoralna 2. Zebrani na pierwszym organizacyjnym posiedzeniu zby członkowie Izby przesyłaja Ci Panie Ministrze imieniem rze-

Przygoda na ruchomym chodniku stołpcem

STOLPCE (kor. w.) Zdaje się, że w Ameryce, jakis wynalazca opracował projekt ruchomych chodników, — nie słychać jednak, aby w Ameryce, kraju wszelkich możliwości — pomysły eksploataowano. Ponad wszelkie spodziewanie, Stołpce jednak posiada takie chodniki, podnie patenowane coprawda, zato historycznie, zażytkowe, kładzione na żertkach z cienkich deszczulek. Gdzieniegdzie zabraknie deszczutki i tworzy się na chodniku interesujące dziura, gdzie indziej gnące się deszczutki przemysłnie chwytają w tworzące się szczytliny ubasy damskich bucików, odrywając je ku wielkiej uciecie szerców (i den-tystów, którzy nie rzadko po-mniej zwodzonej damie i nową zap przy tej sposobności wstawia) wreszcie, od ciągłego chodzenia deszczutki wyzwalają się od gwóźdźi i całkiem niebezpieczne czynią zasady na przechodni-ów. Najslusniejsze byloby zyczenie, aby po kilka razy na dzien podobne przygody spotykały p. członków Magistratu — aż dnia 23 października p. K. (szkodza, że nie p. Burmistrz) idąc ul. Szpitalną, wyłaził z grząskiego piasku ulicy na taki ruchomy chodnik. Naprzeciw, tymie chodnikiem spieszył jakiś posterunkowy Policji Państwowej. W chwili wymijania się, wszelkich możliwości — pomysły eksploataowano. Ponad wszelkie spodziewanie, Stołpce jednak posiada takie chodniki, podnie patenowane coprawda, zato historycznie, zażytkowe, kładzione na żertkach z cienkich deszczulek. Gdzieniegdzie zabraknie deszczutki i tworzy się na chodniku interesujące dziura, gdzie indziej gnące się deszczutki przemysłnie chwytają w tworzące się szczytliny ubasy damskich bucików, odrywając je ku wielkiej uciecie szerców (i den-tystów, którzy nie rzadko po-mniej zwodzonej damie i nową zap przy tej sposobności wstawia) wreszcie, od ciągłego chodzenia deszczutki wyzwalają się od gwóźdźi i całkiem niebezpieczne czynią zasady na przechodni-ów. Najslusniejsze byloby zyczenie, aby po kilka razy na dzien podobne przygody spotykały p. członków Magistratu — aż dnia 23 października p. K. (szkodza, że nie p. Burmistrz) idąc ul. Szpitalną, wyłaził z

Miljonery i nędzarze

STOLPCE (kor. w.) Czyta-tem kiedyś o pewnym miljonie, który zrobił się swego ubrzmiego majątku na starych, bezużytecznych szmatkach. Oczywiście karierę swą rozpoczął od zbierania własno-żnie szmat, zmużony do tego przez chwilową nędzę. Tymczasem, u nas, spotyka się wielu włóczęgów i próżniaków czyhających na datki, spotyka się ludzi pozbawionych zajęcia—bezrobotnych. A śmietniki i podwórka pełne są szmat, starego zniszczonego obuwia, butelek i t. p. odpadków, któreby właściciel podwórka oddał zapewne chę-

REKLAMA jest dźwignią handlu

Humorystyka sądowa w Sowietach

Ciekawy, a nad wszystko symptomatyczny epizod dzieł noszących tytuł „Wieczornia Krasnaja Gazeta”, której o antikomunistyczne tendencje posiadają przecie nie można, co oczywiście, przemawia na rzecz autentyczności cytowanych faktów.

Otoż przed czterema laty kasjer Poluśniowo Zachodniej drogi żelaznej, niejaki Panfierow, zjawiał się u sędziego śledczego, oświadczył, że z kasy żelaznej w jego lokalu służbowym skradziono mu 10.000 rubli z adw. „Nie udawaj niewiniątka—ofiaruj go sędziemu. — Myślisz, że masz do czynienia z dzieckiem? Lepiej przynajmniej od razu, że to ty sam jesteś złodziejem”. — I, pomimo zapewnień i protestów biedaka, kazał go natychmiast aresztować. Sześć miesięcy przedział Panfierow w więzieniu, zanim do czekał się sądu. Nie poprawiła jednak rozprawa sądowa jego losu. Nie wdając się bowiem w żadne dochodzenia, oparto się wyłącznie na protokole sędziego śledczego i skazano reżymem winowajcę na osiem lat więzienia i pozbawienia go na okres jednego roku praw cywilnych. Z tej kary odsiedział już czwartą część, gdy pewnego dnia wzięty został przez dyrektora więzienia, który zawrócił się do niego z następującą przemową: — Słuchajcie Panfierow, okazuje się, że niepotrzebnie przesiedzieliście dwa lata i pięćnaście dni w więzieniu. Policja wykryła rzeczywistego winowajcę. Jest nim towarzysz wasz, Orłow.

Jak dotychczas niema w całej tej historii nic szczególnego, ani szczególnie zadziwiającego. Pomyli sądowe zdarzają się

wszędzie, nie tylko w Sowietach, w tym punkcie jednak sprawa przybierać zaczyna obrót charakterystyczny dla sowieckiego wymiaru sprawiedliwości. Otoż, wedle sprawozdawcy „Wieczorniej Krasnoj Gazety” rzeczywistego winowajcę potraktowano z mniejszą surowością. Przedewszystkiem nie został aresztowany, dzięki czemu uniknął aresztu prewencyjnego. Na przewodzie sądowym ustalono wreszcie niewinność Panfierowa i winę Orłowa. Sprawiedliwość zatrzymała, za to samo jednak przestępstwo, za którego Panfierow skazano na 8 lat więzienia, otrzymał Orłow 3 lata, mimo że tym razem miał sędzią do czynienia z niewątpliwym złodziejem, który przez długi czas trwał groźby publiczny, wybudował sobie za te pieniądze dom i ubezpieczył się na wyspach sumę na życie—wszystko na koszt skarbu. I tego jednak nie dość: Orłow nie odsiedział na wet złagodzonej kary trzech lat —po roku bowiem został uwolniony...

Dotknęły tą nierównością traktowania i krzywdą, jemu osobiste wyrządzone, ogłosił Panfierow następujący list w tem samem piśmie:

„Wiadomo, że byłem ofiarą pomyłki sądowej. Nie mogę pojąć jednak, dlaczego Orłow, istotny winowajca, skazany został karę nieznaczną w porównaniu z tą, na jaką skazano mnie, niewinnego. Jaskrawy ten przykład powinien posłużyć za wzór, że nasz trybunał, trybunał proletariacki, musi się mieć na baczności, aby uniknąć na przyszłość błędów, które stały się dla mnie powodem tak długich, niezasłużonych niczem cierpień”.

posiada nierzadko żadnego praktycznego znaczenia—człowiek, zdaniem dra Forssmanna, może na będzie tą metodą wprowadzać lek bezpośrednio do serca, i leć semem działał wprost na mięsień sercowy.

PORADY PRAWNE

p. L. S. w Baranowiczach

Czy można żądać odszkodowania, którego wartość pieniężną ściśle określili się nie da?

Wzięmy przykład. Pan Z. oddał swój samochód na garażowanie. Właściciel garażu N. zobowiązał się przetrzymać auto, iż w umówionym okresie trzymiesięcznym z samochodu tego niekorzystać nie będzie, słowem maszyną stać będzie bezczynną. W międzyczasie, w ciągu następnych 3 miesięcy znajomi pana Z. widzieli na ulicach Warszawy jego auto prowadzone, jak się później okazało, przez szczerą garaż N. W momencie odłoru auta pan Z. stwierdził szereg uszkodzeń motora i wystąpił przeciw N. do sądu z żądaniem zasądzenia sumy pieniężnej od N. tytułem zwrotu wydatków poniesionych na remont auta, a także z tytułu utraconych korzyści wywołanych bezwinnym używaniem auta przez N. Oczywiście ustalić szkodę z tego drugiego tytułu było trudniej i konieczne było w tym celu wysłużyć opinie biegłych.

Sąd zasądził w wyroku odszkodowanie na rzecz Z. operując się na art. 135 procedury cywilnej, który głosi: „Jeżeli sędzia dojdzie do przekonania, że do ustalenia wysokości powództwa ze względu na jego charakter nie mogą być stosowane ogólnie przepisy dotyczące stwierdzenia powstania dowodami, władny jest określić wysokość należności według swego uznania opartego na sprawiedliwości w związku ze wszystkimi okolicznościami sprawy”.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1411.

Wtorek 5 listopada

- 11.58—12.10. Sygnał czasu.
- 12.05—13.10. Radość poranek Szkolny
- 13.10. Kom. meteor.
- 15.00. Kom. gospodarczy.
- 15.45. „Chwilka lotnicza”.
- 16.15—17.15. Muzyka z płyt gramof.
- 17.15. Odczyt p. t. „O Czerwonym Krzyżu”.
- 17.45. Koncert symf. popularny.
- 18.45. Rozmaitości.
- 19.10. Giełda rolnicza.
- 19.30. Transm. z opery Pozn.
- W przerwie: kolarz. Testów Miejsk., kom. meteor., policj. sport., „Ostatnia fala” oraz kom. P.A.T.

Środa 6 listopada

- 11.58—12.05. Sygnał czasu.
- 12.05—13.10. Koncert z płyt gramof.
- 13.10. Kom. meteor.
- 15.00. Kom. gospod.
- 15.20. Przegląd polityki międzynarodowej za wrzesień i październik.
- 15.45. Kom. harcejski.
- 16.15. Program dla młodzieży szkolnej.
- 16.45—17.15. Muzyka z płyt gramof.
- 17.15. „W młynach papierniczych O-wernji”.
- 17.45. Koncert popularny.
- 18.45. Rozmaitości.
- 19.10. „Skrytka pocztowa rolnicza”
- 19.25—19.40. Muzyka z płyt gram.
- 19.40. „Radjokronika”
- 19.50—20.00. Sygnał czasu z Warsz.
- 20.00. Odczyt program na dzień następn.
- 20.15. Feljton p. t. „Książę malarzy”.
- 20.30. Koncert solistów.
- 21.10. Kwadrans literacki.
- 21.15 D. c. koncertu.
- 22.10. Feljton p. t. „Biały kacyk E duardo”.
- 22.25. Feljton p. t. „Ostatnia fala”.
- 22.35. Kom. PAT.
- 3.00—24.00. Muzyka tan. z Sali Mali nowej”.

Węgiel, Koks, Miąg węglowy

po cenach kopalni, wagonowo i detalicznie
oraz drzewo opałowe
POLECA

Skład materiałów opałowych i budowlanych

ZRZESZENIA OFICERÓW REZERWY

W BARANOWICZACH

ul. Mińska, gm. b. Elektrowni

Obok przejazdu kolejowego.

Telefon 158.

SZWEDZKIE MOTORY

„DIISLA”

do młynów, tartaków, stacji elektrycznych najtańsza siła zapędowa po wodzie

Marki „E L O E”

Dogodne warunki spłaty do dwóch lat

Wilno, ul. Mickiewicza 27

St. STOBERSKI

Tel. 12.47

1533—20

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność że otworzyłem

GABINET

LEKARSKO-DENTYSTYCZNY

CHOROBY JAMY USTNEJ I ZĘBY SZTUCZNE

Przyjęcia chorych od godziny 10—11 i 16—19 codziennie.

CH. WAJNER

Lekarz-Dentysta

OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodku, zamieszkały w Nowogrodku przy ul. 3-go Maja Nr. 4, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, iż w dniu 26 listopada 1929 r. o godzinie 10 rano w majątku Boracinie, gminy Florodczno, pow. Nowogrodzkiego odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Mięczyńskiego. Tulkato składających się z pianina, otomany, kredensu i innych mebli i oszacowanych na sumę 2200 zł.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzyć można w dniu licytacji m. Nowogrodzkie, dnia 31 października 1929 r.

1556

Komornik Sądowy Antoni Birula

OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodku, zamieszkały w Nowogrodku przy ul. 3-go Maja Nr. 4, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, iż w dniu 26 listopada 1929 r. o godzinie 10 rano w majątku Boracinie, gminy Florodczno, pow. Nowogrodzkiego odbędzie się druga sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Mięczyńskiego. Tulkato składających się z samochodu marki „Ford” i oszacowanych na sumę 4000 zł.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzyć można w dniu licytacji m. Nowogrodzkie, dn. 31 X. 1929 r.

1557

Komornik Sądowy Antoni Birula

OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodku, zamieszkały w Nowogrodku przy ul. 3-go Maja Nr. 4, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, iż w dniu 20 listopada 1929 r. o godzinie 10 rano we wsi Kotłowo, gm. Rajczanki odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Mikolaja Urbanowicza składających się z domu na rozbiórke i krowy i oszacowanych na sumę 1850 zł.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzyć można w dniu licytacji m. Nowogrodzkie, dn. 22 X. 1929 r.

1555

Komornik Sądowy Antoni Birula

Przemysł młynarski w Wielkopolsce

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu donosi, że wobec stałej zniżkowej tendencji ceny na żyto obniżyły się w ciągu października z ca. 25 na 23.25 zł. franco Poznań za 100 kg. pomimo, że eksport rozwijał się początkowo, dość dobrze, a dopiero w drugiej dekadzie zmniejszył się wskutek ogólnej niżki cen na rynkach światowych. Również pszenica opada z 40 na 37.25 zł. Zapotrzebowanie młynów szacuje się tylko na ca 40 do 50 proc. konsumcji zeszłorocznej, co jest wynikiem coraz trudniejszego zbytu maki na dalszych rynkach, głównie wskutek podwyższenia taryfy towarowej na makę o blisko 30 proc. Nowa taryfa podniosła fracht za 100 kg. maki do 2 zł. i utrudniła do tego stopnia kalkulację młynom zachodniej Polski, że dalej położone rynki zbytu jak np. Małopolska odległe ponad 350 km. odpadać zupełnie.

Niewłaściwa polityka taryfowa szkodzi więc interesom młynarstwa, a w konsekwencji i rolnictwa ziem zachodnich, ponie-

waż ziemie te mają największy nadmiar zboża w przeciwstawie do innych dzielnic, posiadających ujemny bilans zbożowy. Dlatego też uzasadnione jest żądanie młynarstwa i rolnictwa zachodniej Polski obniżenia taryfy kolejowej na makę przynajmniej na przestrzeniach ponad 300 km.

Sprzedaż otrąb w październiku była trudna, ponieważ popyt tak w kraju, jak i zagranicą uległ zmniejszeniu. Cena obniżyła się do blisko 15 zł. na żytnie otręby i 17 zł. za pszenne. Ponieważ z dniem 1 grudnia r.b. obowiązuje zuowu cło wywozowe na otręby w wysokości 5 zł. od 100 kg., sytuacja ulegnie dalszemu pogorszeniu. Normalizacja, mimo, że utrudnia młynom handlowym produkcję i jest jedną z przyczyn obecnego kryzysu w młynarstwie i rolnictwie, dotąd zmniejsza nie została, przeciwnie z dniem 28 października r. b. wprowadzono nowy typ maki dla przeprowadzenia kontroli nad wmięciem.

Sondę gumową wprowadzono do serca

Sensacyjny eksperyment niemieckiego lekarza

BERLIN 3.XI. „Klinsche Wochenschrift” donosi, że kierownik chirurgicznego oddziału szpitala w Eberswalde, dr. Forssmann przeprowadził sensacyjny eksperyment, polegający na tem, że od ramienia wprowadził przez żyłę miękką rurkę gumową do prawej komory sercowej.

Eksperyment ten wykonał najpierw na zwłokach, kontrolując każdorazowe położenie rurki przy pomocy promieni Roentgena. Następnie wprowadził so-

bie samemu rurkę długości 65 cm. przez otwór w ramieniu i podszną ją ostrożnie, aż do prawej komory sercowej. W czasie tego eksperymentu nie odczuwał żadnych bólów, ani przykrych sensacji, jedynie czuł od czasu do czasu pobudzenie do kaszlu. Z rurką w ten sposób umieszczoną, niejako w sercu, odbył piechotę drogę z sali operacyjnej do stacji Roentgena, idąc częściowo nawet po stopniach.

Śmiały ten eksperyment nie

Zapisz się na członka L.O.P. i P.

MIĘSKIE KINO KULTURALNO-OŚWIATOWE
DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH

Wspaniały erotycznie salonowy dramat wystawowy z nocnego życia w Paryżu

„ZA KULISAMI KABARETU”

W rolach głównych turniej kwartetu artystów wielkiej sławy MARCELLA ALBANI, ALFONS FRYLAND, SANDRA MIŁOWANOFF i WERNER KRAUSS.

Oraz NADPROGRAM.

Początek seansów: w sobotę i niedzielę o godz. 5, 7 i 9-ej; w dniu powszednie o godz. 7 i 9-ej.
Ceny miejsc: Łoże 2 zł. I miejsce 1.50 zł. II miejsce 1 zł. III miejsce 70 gr.

Dziś i dni następnych